

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Nagy Ivó dr.*

Cím: *A felvidult Tabán*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Bp.
(Hely)

1921. 6. 26
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *308*

Hely

Idő *" 1921 "*

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1920

A felvidult Tabán, vagy: rejtélyek Ráday gróf körül.

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) A tabáni kiskocsmák és csatolt részei e pillanatban — mint az Agence Marada és az Agence Preissler egybehangzóan jelentik — nagy nyomás alól szabadultak föl. E nyomás nem azonos a „budai nyomás” címen ismert vízvezetéki jelenséggel, amely vizespohárban lévén észlelhető, teljesen távol áll a rendes tabáni emberek tapasztalati körétől. Nem azonos a légköri depresszióval sem, amely legutóbb napokon át a sötétbe és a belső szobákba kényszerítette Bacchus tabáni hódolói. Nagyon komoly, már-már tragikussá vált lelki nyomásról van szó. Egy rendőrellenőr nyomta meg a tabáni rosszkedv gombját izmos kezével: néhány hete azzal járta be a dalos, citerás, harmonikás kiskocsmákat, hogy eztán pedig a Tabán hivatalos énekesei, a népdalnokok nem dalolhatnak a citera vagy más szerszám mellől, csak havi ennyi meg ennyi ezer korona „licenc” lefizetése ellenében. Erre ugyanis szabályrendelet van.

A szabályrendeletet ugyan a kocsmárosok nem kapták kézhez mai napig sem, a rendőrök sem tudtak szabályrendeletet produkálni, a szomszéd kerületekben is vigan énekelhettek a nép dalnokai, licenc nélkül. — de hát Schlachta Margit kerülete más, a rendőrellenőr pedig nagy ur, avval nem jó kikezdeni. A nép dalnokai tehát — ezerkoronások hijján — cínémultak. Később ugyan ráeszméltek, hogy minden szabályrendelet olyan, mint a tombolanyeremény: kijátsszák, s fogták magukat, beültek a vendégek közé mint álvendégek, boruk árát álfizetéssel rendezték s vigan énekeltek a citera vagy Schrammel-zene mellett mint „nemhivatásos” énekesek. De hiába, ez mégsem volt az igazi. — a kövér Imre és testvéröccse, a hajszálvékony Matthiás (becéző nevén: Móci) rosszul érezték magukat a strohmannok szerepében, a Vilmos-bajszu Trittnernek is busan hervadozott a bajusza, és az egész Tabán úgy érezte magát, mintha interdiktum alá vetették volna a nép csalóányait. A kocsmáro-

sok is, az énekesek is kezdtek suttogni — egyre hangosabban — hogy látni kellene azt a bizonyos szabályrendeletet s tudni kellene, mi az igazság azzal a szigorú licenccel, amelynek kijárására és esetleges enyhítésére kezdtek a rendőrök biztató ajánlatokat tenni, természetesen olyan értelemben, hogy Krisztus koporsóját sem egészen díjtalanul őrizték a Zrinyi-sisakos rómaiak.

Minde töprengés és keserűség közepébe néhány napja váratlanul beleütött a mennykő, akárcsak a tabáni rács templom tornyába. Am ez a mennykő kellemetlenebb volt, mint az említett. A rendőrök ugyanis kihirdették egy este, hogy a szabályrendelet megszűnt, a nép dalnokai dalolhatnak bátran, szabadon. Meg is okolták, miért. A megokolás tündérien romantikus, mint a Tabán holdvilágnál. Híre ment, hogy egyik este megjelent a kereszttéri Albecker (tulajdonképp Schreil) vendéglőjében maga Ráday Gedeon, a szigorú belügyminiszter. A kegyelmes ur nagyon jól érezte magát, s tudott-e a szabályrendeletéről, vagy sem, elég az hozzá, odaintette magához a pocakos Imrét és a hajszálvékony Matthiást, és felszólította őket, hogy csak énekeljenek nyugodtan. A nép dalárjai javában zengték a „Wien, Wien, du Stadt meiner Träume” dallamait, mikor hadvészülte képpel berobogott a zordon rendőrellenőr és kérdőre vonta a dalárokat. Azok hivatkoztak — így regélik tovább a Tabánban — Ráday gróf ökegyelmességére, mire a rendnek ellenőre nyomban fel is ismerte a belügyek miniszterét, szalutált és azt mondta:

— Richtig a kegyelmes ur, ismerem jól. Hát csak tessék énekelni.

Itt aztán a fáma egyik verziója azt mondja, hogy ökegyelmessége kategorikusan megcáfolta a szabályrendelet létezését, s erre rendőrök is megszüntették offenzívájukat a népdalnokok ellen. De a gyanakvó tabáni fáma egyébről is beszél. Kezdi azt suttogni, hogy a rendőrellenőr a fordítottját művelte annak, amit a törökök műveltek Szigetvár alatt. Azok a törökök egy szultánt mutogattak a hadaknak, aki már sem élő, sem szultán nem volt, — ezek a rendőrök pedig egy élő belügyminisztert szerepeltettek, aki élt ugyan ott az Albecker udva-

rán, de soha nem volt belügyminiszter s nem is lesz soha. Inkább arról van szó, hogy jónak vélték valahogyan már végét vetni az általuk költött szabályrendelet-legendának, s egy álbelsőügyminiszter háta mögül fújtak még jókor takarodót rendőrsipjukba.

Tudósítónk e pillanatig nem tudta földeríteni a rejtélyes ügyet, s végső reményét abba veti, hogy Ráday gróf ur ökegyelmessége legközelebb a nemzetgyűlés színe előtt ünnepélyes nyilatkozatot tesz arról, hogy volt-e legutóbb az Albeckernél vagy sem? Mert ha igen, a tabáni népdalárok monstre-kara fogja őt szerenáddal üdvözölni. A szerenád első dala az lesz: „Mikor az Est meghalni kezd ...”

Dr. Nagy Ivó.